

Groep 4

Thema 1 - Vriendjes en vriendinnetjes

Titel: Van een kind dat tikkertje speelt met de wind

Auteur en illustrator: Hilde Vandermeeren en Jan de Kinder
 Uitgever, plaats en jaar van uitgave: De Eenhoorn, Wielsbeke (B)
 2006 (ISBN 9789058383624)

Inhoud:

lene is jarig. Het huis is versierd en lene wacht op haar vriendinnen. Het wachten duurt pijnlijk lang en de vriendinnen komen niet. Gelukkig heeft lene een levendige fantasie en kan ze praten met haar knuffels. Op die manier verwerkt ze haar negatieve gevoelens over haar vriendinnen. Met een denkbeeldige vriendin is zij in staat blijmoedig in haar eigen fantasiewereld te spelen.

Dit gelaagde verhaal over lene is in combinatie met de illustraties mooi opgebouwd. Het isolement van lene en de bezorgdheid van haar moeder zijn bijzonder suggestief.

De expressieve illustraties zijn in sprekende kleuren. De openingspagina's zijn kleurrijk en feestelijk met slingers, ballonnen en een vrolijke lene. Geleidelijk worden de kleuren somber en wordt het pijnlijke wachten bijna tastbaar. Toch is het einde van het verhaal niet verdrietig.

Aanbeveling:

Een prentenboek om voor te lezen, te herlezen en steeds wat nieuws te ontdekken.

Niveau:

Voorlezen vanaf 5 jaar, maar vooral geschikt voor wat oudere kinderen die zich in kunnen leven in het onderwerp.

Thema 2 - Vroeger

Titel: Hinkeldepinkel, daar komen wij aan! Hoe kinderen speelden

Samensteller en schrijver: Martine van Rooijen
 Foto's: Spaarnestad fotoarchief
 Uitgever, plaats en jaar van uitgave: Scriptum, Schiedam 2006
 (ISBN 9789055944972)

Inhoud:

'In spin de bocht gaat in...' of 'blijf zitten waar je zit en verroer je niet...'

Touwtje springen, verstoppertje spelen, steltlopen en nog veel meer over bijvoorbeeld de knikkertijd of tijd voor tolleren en prakken, hoelahoepen, elastieken. In 150 foto's, verdeeld over 20 rubrieken krijgen kinderen zicht op een eeuw kinderspel. Voor volwassenen en vooral voor opa's en oma's een wereld van herkenning. Naast echte spelletjes ook beelden van stuurkarren en zeepkisten, kinderfeestjes, speeltuinen, dierentuinen en natuurlijk ook van katekwaad.

Aanbeveling:

Dit boek is een deel uit een serie over vroeger. Andere delen:

En we gaan nog niet naar huis! Over vakantie in de jaren vijftig.
Zeg, ken jij de mosselman? Over verdwenen beroepen.
Ik heb mijn wagen volgeladen. Van paardenvervoer tot gemotoriseerd verkeer.

Niveau: Kijk- en praatboek voor alle leeftijden.

Website: www.scriptum.nl > boeken

Titel: Schatten zoeken

Auteur en illustrator: Hilde Vandermeeren en Peter-Paul Rauwerda
Uitgever, plaats en jaar van uitgave: De Eenhoorn, Wielsbeke (B)
2007 (ISBN 9789058384089)

Inhoud:

In een vlot geschreven en spannend verhaal wordt duidelijk dat sporen van vroeger, van de oorlog, nog lang een rol blijven spelen. Senne krijgt voor zijn verjaardag een spannend cadeau in een groot, plat pak. Het is een schatpieper. Daarmee kun je stukjes metaal vinden die onder de grond verstopt zitten. Dat kan een schat zijn, maar ook bommen en granaten uit de oorlog. Daarom mag Senne de schatpieper niet zonder zijn vader gebruiken. Daardoor kan hij er eigenlijk niets mee. Stiekem gaat hij een keer met de schatpieper op stap. Als de schatpieper begint te piepen weet Senne niet of het een schat of een stukje oorlog is. Sennes buurmeisje Gonnie is hem gevolgd en wil meedoen en belooft Senne niet te verraden. Ze graven een oude kogel op. Later grijpt Senne nog een keer een kans en weer ziet Gonnie hem. Ze wil mee, maar Senne wil alleen. Weer piept de schatpieper. Het is maar goed dat Gonnie in de buurt is. Haar argumenten om niet door te graven, zetten hem aan het denken. In de sfeervolle aquarelillustraties ligt het accent op de droomwereld van schatgravers.

Niveau : vanaf 7 jaar AVI 5

Website: www.hildevandermeeren.be

Thema 3 - Dit dier woont hier

Titel: Verjaardag van de eekhoorn en andere verhalen

Auteur en illustrator: Toon Tellegen
Uitgever, plaats en jaar van uitgave: Querido, Amsterdam 2007
(1^e dr. 1995)
(ISBN 9789045104256)

Inhoud:

Net als in veel verhalen van Toon Tellegen spelen de mier en de eekhoorn ook in dit sprookjesachtige en filosofische verhaal de hoofdrol.

De eekhoorn nodigt per briefje alle dieren uit om op zijn verjaardag te komen, steeds meer briefjes aan nog meer dieren uit angst iemand te vergeten. Hij is dolblij als iedereen antwoordt met 'ja'. Elk dier doet dat op zijn eigen manier. De eekhoorn bakt voor elk dier een passende taart. Zoveel taarten dat iedereen aan het eind van de dag zal zeggen: 'Ik kan niet meer...' Het wordt een groot feest. De dieren eten urenlang. Terwijl de zon ondergaat, dansen zij met elkaar. Als iedereen weg is, zit de eekhoorn onder de beuk te twijfelen of het feest wel geslaagd is. Op dat moment komt de mier langs om zijn vriend te vertellen dat het echt een heel leuk feest was. Op de vrolijk gekleurde tekeningen met

de feestelijk uitgedoste dansende en taart etende dieren raak je niet uitgekeken. Bekende en onbekende dieren, mooie en lelijke dieren dansen overal, zelfs onder de grond.

Aanbeveling:

Het mooie spel met taal vraagt om voorlezen.

Niveau:

Vanaf 5 jaar voor alle leeftijden.

Thema 4 - Eten en drinken

Titel: Koken kun je leren

Auteur en illustrator: Petra de Jong en Annette Fienieg

Uitgever, plaats en jaar van uitgave: Cyclone boekproducties, Enkhuizen 2004 (ISBN 9789058780300)

Inhoud:

Humoristisch en inzichtelijk worden vragen die recepten nu eenmaal oproepen beantwoord. Wat is een snufje zout? En hoe vul je een theelepeltje kerriepoeder, met of zonder bult? Waarom moet je je handen na het wassen vooral goed afspoelen? Maar ook alles over ovens, gaspitten en kookplaten, uitleg van de in dit boek gebruikte symbolen, maten, gewichten en keukengerei.

In overzichtelijke hoofdstukken worden de ingrediënten voor een gezonde maaltijd besproken, gevolgd door eenvoudige basisrecepten met aardappels, pasta, rijst, groente, vis en vlees. Ook zoete en hartige hapjes, sauzen en dranken komen aan bod. De recepten zijn duidelijk en worden stap voor stap uitgelegd.

De illustraties in kleur zijn vrolijk, informatief, instructief en herkenbaar en maken de tekst nog inzichtelijker. Op uitlegplaten staan verschillende keukenspullen, kruiden of groenten met de namen erbij.

Aanbeveling:

Hoewel het boek nauwelijks voorkennis vraagt, is het voor groep 4 meer een kennismaking met een goed kinderboek, met de daarin genoemde ingrediënten en gebruiksvoorwerpen, dan dat ze er zelf al mee aan de slag kunnen. Het is wel mogelijk om samen één of meer eenvoudige recepten uit te zoeken, de ingrediënten te kopen en een kooksessie voor te bereiden en wellicht uit te voeren.

Niveau:

Vanaf ongeveer 9 jaar kunnen kinderen zelfstandig met het kookboek aan de slag.

(4) Titel: Picknick met taart

Auteur en illustrator: Thé Tjong-King

Uitgever, plaats en jaar van uitgave: Terra - Lannoo, Arnhem 2005 (ISBN 9789020961713)

Inhoud:

Na 'Waar is de taart' wordt in dit tekstloze prentenboek verrassend voortgeborduurd op de gebeurtenissen uit het eerste boek. Alles draait om twee lekkere taarten van mevrouw en meneer Hond. Samen met een groot dierengezelschap gaan ze heuvelopwaarts voor een feestelijke picknick. De vele obstakels onderweg worden

overwonnen. Ook een ongelukje met de taarten komt goed, maar als ze op het picknickveld aankomen, zijn de taarten verdwenen. De twee muizen worden verdacht van de diefstal. Het zou niet de eerste keer zijn. Er volgt een wilde achtervolging, heuvelafwaarts. Er gebeurt zoveel dat terugbladeren en zoeken hoe het nou precies zit, iedere keer nieuwe verrassingen oplevert. In de grote kleurrijke aquareltekeningen zijn grote en kleine verhaallijnen uitgewerkt. Bijvoorbeeld het verhaal van mevrouw Schaap. Zij breid gedurende de gebeurtenissen niet alleen allerlei kledingstukken voor verschillende dieren, maar ook het tafelkleed voor de picknick. Een mooie spanningsopbouw leidt op humoristische wijze naar een onverwachte climax .

Aanbeveling:

Zoek samen met de leerlingen naar de verschillende verbanden in de gedetailleerde prenten. Zoals: Wie is een echte ijdeltuit? Waarom zit het been van Beer in een verband? Waarom is Geit boos op Muis? In welk huis woont mevrouw Schaap? Waar komen de bloemen in de vaas vandaan? Wie eet de bessen op? Waar zijn Vos en Haas? Wie tekent gezichtjes op bomen en muren? En in het kader van eten en drinken: zijn er nog andere etenswaren in beeld, of snoep? En drinken?

Niveau: Vanaf vijf jaar voor alle leeftijden

(5) Titel: Vos en Haas op zoek naar koek

Auteur en illustrator: Sylvia Vanden Heede en Thé Tjong-King
 Uitgever, plaats en jaar van uitgave: Terra - Lannoo, Arnhem 2006
 (ISBN 9789020966138)

Inhoud:

In de bekende stijl en eenvoudige heldere tekst van Vos en Haas-boeken, heeft Vos in dit deel trek in koek. Hij zoekt in de koelkast, in de tuin en bij andere dieren. In het bos zoekt hij achter en in alle bomen en struiken. Nergens vindt hij koek. Koek groeit niet, net als sla, prei en worteltjes in de grond en ook niet aan de bomen. Als het avond is, gaat hij terug naar huis. Daar ruikt hij koek, taart, pannenkoeken, wafels en gebak. Uil en Haas hebben alles uit het kookboek gebakken voor Vos. De leerlingen maken spelenderwijs kennis met de ingrediënten van koek. En met de groeiwijze van een paar soorten fruit en groente. De grote kleurrijke, omlinjende illustraties vormen, vanzelfsprekend, een eenheid met het verhaal en voegen, voor opmerkelijke kinderen, details toe die niet in de tekst staan.

Aanbeveling:

De meeste leerlingen kunnen het boek zelf lezen. Voorlezen, geeft gesprekstof over eten en de herkomst van etenswaren.

Lees ook: Het kookboek van Vos en Haas. Terra - Lannoo, 2001 ISBN 9789020944754
 Vergelijk met: 'Waar is de taart' en 'Picknick met taart'. Ook daarin is de combinatie vos en haas vanzelfsprekend. (creaties van de illustrator die ook in zijn eigen boeken terug komen)

Niveau: Voorlezen vanaf drie jaar, zelf lezen vanaf AVI 4

Website: www.vosenhaas.be

Thema 5 - Schelden doet geen zeer!

Titel: De hele erge Ellie en nare Nellie

Auteur en illustrator: Rindert Kromhout en Annemarie van Haeringen
 Vier boeken in één band: Erge Ellie en nare Nellie (Zwijzen 1993) De
 wraak van Ellie en Nellie (Zwijzen 1996) Ellie en Nellie in gevaar (Zwijzen
 1999) Het knalfeest van Ellie en Nellie (Zwijzen 2005)
 Uitgever, plaats en jaar van uitgave: Leopold, Amsterdam 2005
 (ISBN 9789025846374)

Inhoud:

Dat een pesterige en gemene tweeling de sympathie van de lezer krijgt, komt door de vertelstijl en de vele dialogen. De meisjes slaan, schoppen, krabben, bijten en pakken snoep of geld af van andere kinderen. Bij volwassenen gedraagt de tweeling zich voorbeeldig. Er is dan ook een valstrik nodig om de ouders te overtuigen van de ware aard van de tweeling.

Het zijn stuk voor stuk verhalen over pesten en plagerijen, over vrienden en vijanden en alle gevoelens die daarbij komen kijken. In het laatste deel verlaat de tweeling het dorp. Omdat ze iedereen zo geterroriseerd hebben, is dat voor de dorpsbewoners reden tot een feest. Ellie en Nellie doen er alles aan om daar een (ver)knalfeest van te maken. De goed uitgewerkte illustraties onderbouwen het verhaal en zorgen voor nog meer hilariteit en sfeer.

Aanbeveling:

Kinderen kunnen dit boek goed zelf lezen. Er samen over praten is wel belangrijk. Bijvoorbeeld over het pestgedrag, de reactie van de ouders van de gepeste kinderen, het taalgebruik van Ellie en Nellie. Ook kan gepraat worden over identificatie en eigen reacties en oplossingen.

Niveau: Vanaf 7 jaar AVI 3

Website: <http://www.rindertkromhout.nl>

(4) Titel: Wie durft?

Auteur en illustrator: Katrien Vandewoude en Irma Ruifrok
 Uitgever, plaats en jaar van uitgave: Clavis, Hasselt(B) 2005
 (ISBN 9789044804690)

Inhoud:

In een vlot geschreven verhaal vol dialogen, komen een aantal thema's aan bod waaronder ook vervelend gedrag en de daarbij behorende gevoelens. Omdat Hanne voor het eerst op kamp gaat en zijn vriendjes Robbe ziek is en dus niet mee kan, is Hanne bang en boos. Natuurlijk mist hij Robbe heel erg en helemaal als Karo steeds vervelende opmerkingen maakt. Dan leert Hanne Julie kennen. Hij vindt haar wel aardig. Als Julie de schuld en straf krijgt voor iets wat Karo bedacht heeft, houdt Hanne haar gezelschap. Hij wil het voor haar oplossen. Dat hij daarvoor alleen het bos in moet, durft hij omdat hij het voor Julie doet. Met succes, Karo krijgt haar verdiende straf. Op elke pagina staat een kleurrijke illustratie.

Aanbeveling:

Lekker laten lezen. Omdat het verhaal niet een duidelijk eind heeft, is het leuk om met de leerlingen een echt einde van het verhaal te verzinnen.

Niveau:

Vanaf 7 jaar AVI 5

(5) nog uitwerken

Thema 6 - Instappen allemaal

(4) Titel: Op reis met Lot en Luuk

Auteur en illustrator: Arend van Dam en Gertie Jaquet
 Uitgever, plaats en jaar van uitgave: Zwijsen, Tilburg, 2006
 (ISBN 9789027663757)

Inhoud:

In dit boek zijn fictie en non-fictie op een speelse manier met elkaar verbonden. Op de linkerpagina's staat het verhaal over Luuk en Lot die hun vader een tijdje moeten missen, omdat hij voor zijn werk op reis gaat. Op de rechterpagina wordt telkens een aspect van het reizen belicht, bijvoorbeeld het vervoer, eten in andere landen, tijdsverschillen en de taal. Het verhaal is

geschreven in korte zinnen.

Het geheel is kleurig vorm gegeven met links illustraties die bij fictie passen en rechts een fotorand met duidelijke non-fictie-elementen.

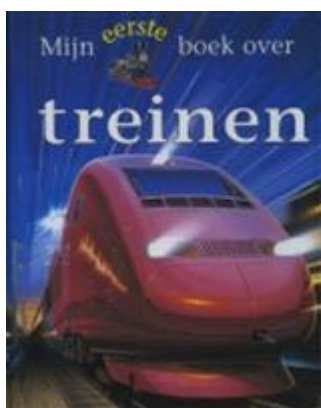
Aanbeveling:

Lees het fantasieverhaaltje eerst voor en praat met elkaar over de ervaringen van Luuk en Lot. Laat daarna twee kinderen, ieder op hun eigen niveau het boek samen lezen.

Vervolgens kunnen zij samen vertellen wat ze te weten zijn gekomen.

Niveau:

Samenleesboek AVI 2 (fictie) en AVI 5 (non-fictie)

(5) Titel: Mijn eerste boek over treinen

Auteur en illustrator: Richard Balkwill
 Uitgever, plaats en jaar van uitgave: Gottmer, Haarlem 2000
 (ISBN 9789025732516)

Inhoud:

In deze eerste kennismaking met treinen komen, op toegankelijke wijze, treinen vanaf het begin tot de laatste ontwikkelingen aan bod. De tekst is beknopt en gaat niet diep in op de onderwerpen maar tipt wel veel aan: van soorten treinen tot de mogelijkheden van treinen: over de hoogste bergen of diep onder de zee.

De kleurrijke, realistische illustraties zijn duidelijk en verhelderend. Daarnaast zijn ook kaarten en dwarsdoorsneden met een korte toelichting opgenomen.

Aanbeveling:

Volgens de uitgever is de serie 'Mijn eerste boek over...' geschikt voor kinderen vanaf 6 jaar. Dat gaat niet helemaal op, te moeilijk, maar onder begeleiding kunnen kinderen vanaf 7 jaar er heel wat van opsteken.

Niveau: Bij zelfstandig gebruik: vanaf 10 jaar

Thema 7 - Met een boekje in een hoekje**(4) Titel: Niet brullen in de bieb**

Auteur en illustrator: Michelle Knudsen en Kevin Hawkes
 Uitgever, plaats en jaar van uitgave: Gottmer, Haarlem 2007
 (ISBN 9789025742300)

Inhoud:

In dit prentenboek staat zoveel tekst dat het ook een echt voorleesboek is. In de bibliotheek hanteert de bibliothecaresse mejuffrouw Slingelandt strenge regels: niet eten, niet rennen en geen herrie maken. Als een leeuw de bibliotheek binnenkomt, mag hij blijven, als hij zich maar aan deze regels houdt. Al snel verwerft hij zich een plaats in de bibliotheek door zich strikt aan de regels te houden en meer: geruisloos beweegt hij door de bibliotheek en met zijn zachte vacht is hij een heerlijk kussen bij het voorlezen. Zijn staart doet dienst als stofdoek en houdt de planken stofvrij. Nadat er iets ergs is gebeurd met mejuffrouw Slingelandt, brengt de leeuw redding door de regels te negeren. Hij brult om hulp. De geverfde illustraties zijn zacht van kleur en laten veel details zien.

Aanbeveling:

Voorlezen en samen bekijken

Niveau: voorlezen vanaf zes jaar, zelf lezen vanaf 8 jaar.

(5) Titel: Bibi gaat naar de bieb

Auteur en illustrator: Anna McQuinn en Rosalind Beardshaw
 Uitgever, plaats en jaar van uitgave: Luister, Amsterdam 2006
 (ISBN 9789077867112)

Inhoud:

Hoewel dit boek is geschreven voor peuters en kleuters, is het een warm pleidooi voor de bibliotheek in het algemeen en voor lekker lezen en voorlezen in het bijzonder en dat is voor alle leeftijden. Elke dinsdag gaat Bibi met haar moeder naar de bibliotheek. Alles wat daar bij komt kijken passeert de revue: thuis de boeken en de bibliotheekkaart verzamelen, de tocht naar de bibliotheek en het inleveren van de boeken. Vervolgens het uitzoeken en kiezen, wat niet gemakkelijk is want er zijn zoveel mooie boeken over zoveel onderwerpen. Soms wordt er in de bibliotheek voorgelezen en dan laat Bibi zich graag, samen met andere kinderen, in het verhaal meeslepen. Dan het registreren van de gekozen boeken en als afsluiting een kopje cappuccino in een café. (helaas niet in de bibliotheek) Het bibliotheekbezoek heeft een fijn staartje, want 's avonds leest mama een verhaaltje voor. De pittige, herkenbare en prachtig geschilderde illustraties vormen, samen met de tekst, een aanmoediging om zelf naar de bibliotheek te gaan.

Aanbeveling:

Het verhaal is goed te gebruiken als voorbereiding op een bibliotheekbezoek.

Thema 8 - Lekker schoon

Titel: Assepoester en haar zoon

Auteur en illustrator: Lydia Rood en Mark Janssen

Uitgever, plaats en jaar van uitgave: Zwijsen, Tilburg 2004
(ISBN 9789027676757)

Het verhaal is ook opgenomen in een verhalenbundel van Lydia Rood:
Assepoester en haar zoon, De middag van Mimosen, Een hut die kan drijven
(ISBN: 9789027663900)

Inhoud:

Vol humor, in veel dialogen, worden fantasie en werkelijkheid moeiteloos met elkaar verweven. Hein en zijn moeder wonen samen in de keuken van een kasteel. Elke zaterdag poetsen ze de kamers. Als Hein de schilderijen poetst, komen de portretten tot leven en vertellen hun verhaal. Behalve het portret van het Wilde Kind. Dat vertelt niets. Toch slaagt Hein er in het geheim van het kind te ontrafelen en te achterhalen wie de eigenares van het kasteel is. De vele, vaak paginagrote, zwartwit - illustraties passen goed bij de kasteelsfeer.

Aanbeveling:

Voorlezen aan kinderen die wat minder vlot lezen en 'moeilijke' woorden uitleggen.
Vervolgens zelf laten lezen. Kinderen die al goed lezen, kunnen dit verhaal zelf lezen.

Niveau:

Vanaf 7 jaar AVI 6/7

(3) Titel: Zeep

Auteur en illustrator: Meis Thewissen en Daniëlle Schothorst (tekeningen) Eut van Berkum e.a. (foto's)

Uitgever, plaats en jaar van uitgave: Wolters Noordhof, Groningen 2001 (Mini informatie N155) (ISBN 9789001149499)

Inhoud

Naast de betekenis van water en zeep in het dagelijks wassen van mensen komen allerlei aspecten van zeep aan de orde zoals geuren, kleuren, prikken en schuimen. Ook de verschillen in toepassingen waarmee duidelijk wordt dat zeep voor de auto anders is dan zeep voor het schoonmaken van de wc of het afwassen van borden en pannen. Of het van olie ontdoen van vogels. Dat tandpasta ook zeep is, zal kinderen verrassen. Foto's en vrolijke tekeningen zijn informatief en geven bijvoorbeeld zicht op het proces in de zeepfabriek en op zeepgebruik van vroeger.

Aanbeveling:

Samen lezen en bekijken.

Niveau:

Vanaf zeven jaar zelf lezen.

Thema 9 - De weg kwijt

Titel: Verdwaald

Auteur: John de Jonge/Henk Hokke en Richard Flohr
 Uitgever, plaats en jaar van uitgave: Bekadidact, Baarn, 2003
 (ISBN 978 90 262 2722 6)

Inhoud:

Verhaal over een broer en zus die met hun ouders op kampeervakantie gaan in Frankrijk. Ze komen aan op een hele grote camping, die vol staat met caravans en tenten. De kinderen mogen een ijsje kopen in de campingwinkel, maar vinden de weg naar de tent niet terug. Dat vinden papa en mama maar dom. De volgende dag maakt het gezin een lange wandeltocht in de bergen. Op de terugweg gaat het mis: papa weet de weg niet meer...

Aanbeveling:

Dit boek maakt deel uit van de serie Kanjerboeken. Deze serie sluit aan bij de methode Lang zullen ze lezen.

Niveau: AVI 5

Titel: Spoorzoekers

Auteur: Selma Noort
 Uitgever, plaats en jaar van uitgave: Zwijsen Uitgeverij, Tilburg, 2007.
 (ISBN 9789027673183)

Inhoud:

Wies komt bij Mare logeren. Het heeft gesneeuwd. De kinderen spelen buiten en besluiten om sporen in de sneeuw te volgen. Maar dan begint het weer te sneeuwen...

Niveau: AVI 4

Thema 10 - Hiep. Hiep, hoera!

(1) Titel: Bijna jarig

Auteur en illustrator: Imme Dros en Harrie Geelen
 Uitgever, plaats en jaar van uitgave: Querido, Amsterdam 2005
 (ISBN 9789045102023)

Inhoud:

In een cadans van korte zinnen wordt overtuigend een spanning opgebouwd die leidt tot buikpijn en het schuldgevoel van Ella omdat ze het geheim gezien heeft. Het geheim is het cadeau dat op zolder staat te wachten tot ze jarig is. Ze zag het cadeau door op de ladder van de timmerman te klimmen en naar binnen te kijken. Vóór die ontdekking was Ella alleen bezig met hoe ze haar verjaardag zou gaan vieren. Na de ontdekking is Ella misselijk omdat ze het geheim weet. Wat moet ze er mee? Ze kan niet vertellen van de ontdekking die ze per ongeluk deed omdat op de ladder klimmen niet per

ongeluk was. Haar vriendin Lucy heeft een idee. Met een tekening vertelt Ella wat er is gebeurd. Ella's moeder is niet boos op het naar binnen kijken, maar boos over het op de ladder klimmen.

De illustraties zijn stuk voor stuk schilderijtjes die niet alleen prachtig aansluiten op de tekst, maar die ook nieuwsgierig maken.

Aanbeveling:

Om de gevoelens van Ella invoelbaar te maken verdient eerst voorlezen de voorkeur.

Niveau:

Voorlezen vanaf 4 jaar en zelf lezen vanaf 7 jaar.

De beleving van Ella sluit niet alleen aan op kleutergevoelens, maar ook op die van oudere kinderen. De vijf korte zinnen, per pagina, zonder moeilijke woorden kunnen de meeste leerlingen zelf lezen.

(2) Titel: Het grote feestenboek

Auteur en illustrator: Mariska Hammerstein en Kees de Boer
 Uitgever, plaats en jaar van uitgave: Ploegsma, Amsterdam 2005
 (ISBN 9789021618487)

Inhoud:

Een boek vol originele ideeën, tips en spelletjes om het hele jaar door leuke en gezellige feesten te vieren.

Van traditionele feesten wordt de oorsprong verteld en worden suggesties gedaan hoe deze feesten nieuw leven in te blazen met een andere manier van vieren. Feesten kun je zelf maken door gebeurtenissen te vieren, bijvoorbeeld: het begin van de vakantie en de uitreiking van een zwemdiploma. De feesten worden voorzien van recepten - spelletjes - quizen - knutselideeën of speurtochten. Tot slot is er ook nog een hoofdstuk over themafeesten als een prinsessen- en indianenfeest.

Aanbeveling:

Gebruiken als inspiratiebron voor het vieren van diverse feesten en als kennismaking met verschillende soorten feesten.

(3) Titel: Leve de nieuwe koning!

Auteur en illustrator: Koos Meinderts en Annette Fienieg
 Uitgever, plaats en jaar van uitgave: Zwijsen, Tilburg 2007
 (ISBN 9789027673145)

Inhoud:

Een spannend en origineel fantasieverhaal met een verrassende oplossing.

Omdat de oude muizenkoning dood is, moet er een nieuwe komen. De geleerden vinden dat de geleerde die de kroon past, koning moet worden. Teleurgesteld stellen zij vast dat niemand de kroon past. Lakei de Bruin past de kroon wel en dus wordt hij de nieuwe muizenkoning. Om dat te vieren moet hij zich aan een groot gevaar blootstellen: de kat.

De nieuwe koning pakt het slim aan. Hij maakt van de vijand een vriend en benoemt de kat tot Koning Kat de Eerste.

De vriendschap is niet van lange duur omdat de kat zijn ware aard al snel laat zien. Dat leidt tot een drastische oplossing: Koning Kat de Eerste wordt koelbloedige vermoord.

Meindert/Fienieg zijn goed op elkaar ingespeeld en hebben voor een samenhangend geheel gezorgd waarbij de illustraties expressief en kleurrijk soms paginagroot zijn.

Aanbeveling:
Lekker laten lezen!

Niveau:
Voorlezen vanaf 5 jaar en zelf lezen vanaf 7 jaar AVI 4

(4) Titel: Het prinsenkind

Auteur en illustrator: Maranke Rinck en Martijn van der Linden
Uitgever, plaats en jaar van uitgave: Lemniscaat, Rotterdam
2004
(ISBN 9789056375911)

Inhoud:

In een mysterieus verhaal is vanaf het begin duidelijk dat er iets gewichtigs gaat gebeuren. Geleidelijk aan wordt duidelijk waar de dieren nou eigenlijk naar op weg zijn.

Als de dag net begonnen is, ligt de waterplaats in het woud er nog verlaten bij. Maar dat duurt niet lang. Al snel zijn alle dieren zich aan het voorbereiden op een belangrijk bezoek. De reiger oefent een lied, waarvan hij de woorden nog moet verzinnen. De kraanvogel doet alsof er een boek op haar hoofd ligt om maar zo recht mogelijk te lopen. De marter waagt zich aan een gedicht. Allemaal willen ze iets speciaals doen. Van alle kanten komen de dieren aanlopen, zwemmen en vliegen. Op weg naar het feest. Er is een prinsenkind geboren! Ze zien er allemaal prachtig uit. Uitgedost met veren, kralen en schelpen verzamelen zij zich bij het water. Ze hebben bijna allemaal een mooi cadeau bij zich. De exotische prenten zijn sfeervolle portretten van de met indianenmotieven beschilderde dieren.

Aanbeveling:
Interactief voorlezen

(5) Titel: Supervrienden

Auteur en illustrator: Fiona Rempt en Noëlle Smit.
Uitgever, plaats en jaar van uitgave: Gottmer, Haarlem 2006
(ISBN 9789 025741372)

Inhoud:

Slak is jarig en al zijn vrienden komen met een cadeautje langs. Reden genoeg om blij te zijn, maar toch is Slak een klein beetje verdrietig, want met zijn slakkengang kan hij zelf niet meedoen met de spelletjes. Cadeautjes krijgen is best leuk, maar wat heb je aan dennennaaldenspijkers, perfect geschaafde planken en een soort ski's? De dieren raken door het dolle heen en Slak is, ondanks zijn vraagtekens, blij met al die cadeaus. Maar dan blijkt dat Slak zijn vrienden heeft onderschat. Nadat hij het laatste vreemde cadeau heeft uitgepakt, gaan zijn vrienden enthousiast aan de slag en al snel presenteren ze hem een prachtige, supersnelle slakmobiel. Daarmee is Slak een Super Snelle Slak!

Op de prachtige, kleurrijke, humoristische verfillustraties over twee pagina's, valt veel te bekijken en te ontdekken. De houding en gezichtsuitdrukking van de dieren zijn veelzeggend en geven perfect de sfeer van het verhaal weer.

Het plezier dat de dieren hebben bij de verwezenlijking van hun plannetje straalt van de illustraties af.

Aanbeveling:

Voorlezen en samen de prenten bekijken. Het verhaal biedt gesprekstof over feest, blijdschap, teleurstelling, verrassing en vriendschap.

Thema 11 - Groter, beter, sterker

(1) Titel: De twaalfde man

Auteur en illustrator: Hilde Vandermeeren en Marjolein Pottie
 Uitgever, plaats en jaar van uitgave: De Eenhoorn, Wielsbeke (B) 2004
 (ISBN 9789058382313)

Inhoud:

Op gevoelige en humoristische wijze wordt Marco's liefde voor voetballen en de verandering daarin in korte zinnen weergegeven. Marco is gek op voetballen en speelt sinds kort in een echte club. Daar wordt het spelplezier hem echter al snel ontnomen door zijn fanatieke vader. Zijn vader beschouwt zichzelf als de twaalfde man die er alles aan doet om Marco naar de top te brullen. De beeldende tekst roept een beklemmend gevoel op waardoor het verhaal, op AVI 5-niveau, ongebruikelijke diepgang krijgt. Langzamerhand wordt voetbal een obsessie. Marco is zelfs bang voor die twaalfde man. Zo erg dat hij zijn voetbalschoenen in de container gooit om definitief een einde te maken aan de psychische druk. Gelukkig begrijpt Marco's moeder de worsteling van haar zoon en slaagt ze erin Marco's vader te laten inzien dat hij te ver gaat.

Aanbeveling:

Lees het verhaal interactief voor zodat de gezamenlijke beleving aansluit op het thema. Daarna kunnen de leerlingen het verhaal ook zelf lezen. Hier en daar verradt de tekst de Vlaamse herkomst. Zie dat als streekgebonden taal en versterking van het eigen karakter van het verhaal.

Niveau: 7-8 jaar AVI 5

(2) Titel: Opscheppers

Auteur en illustrator: Tjibbe Veldkamp en Wouter Tulp
 Uitgever, plaats en jaar van uitgave: Van Goor, Haarlem 2004
 (ISBN 9789000036035)

Inhoud:

Een met vaart en humor geschreven prentenboek waarin opscheppende ouders te kijk worden gezet. Jet en haar moeder krijgen nieuwe burens: Jan en zijn vader. Jets moeder en Jans vader beginnen al gelijk op te scheppen over hun kinderen. Ze vertellen elkaar dat hún kind de moeilijkste kunstjes het beste kan. Ze proberen elkaar te overtroeven met de meest onwaarschijnlijke kunstjes. Om dat waar te maken, moeten Jet en Jan de hele dag oefenen, terwijl ze liever willen spelen. Dan bedenken ze een plan: Jans vader en Jets moeder zullen de kunstjes voordoen. Omdat zij niet geoefend hebben, raken ze in een kunstje bekneld. Jet en Jan kunnen eindelijk samen spelen! De kleurrijke paginagrote illustraties sluiten, al net zo humoristisch, goed aan op de tekst.

Aanbeveling: Interactief voorlezen en samen bekijken

(3) Titel: Pikkuhenki

Auteur en illustrator: Toon Tellegen en Marit Tornqvist
 Uitgever, plaats en jaar van uitgave: Querido, Amsterdam 2006
 (ISBN 9789045102146)

Inhoud:

Toon Tellegen leeft zich weer helemaal uit in dit Russisch getinte volkssprookje. Heks Pikkuhenki is zo klein dat niemand haar ooit heeft gezien. Op een dag gaat ze op reis om er achter te komen of ze wel een echte heks is. Op haar kleine bezem vliegt ze de kop van een hond in en zegt hem dat hij zich los moet rukken van de ketting en iedereen die op zijn weg komt, moet bijten. Dat lukt. Zo laat ze een beer dansen op het dorpsplein en in opstand komen tegen zijn wrede baas. Ze weet nu bijna zeker dat ze een echte heks is. De laatste heksentest moet de doorslag geven. Ze wil het volk van de wrede machtige keizer bevrijden. Op de grote kleurrijke illustraties raak je bijna niet uitgekeken. Het veranderende kleurgebruik, de weerspiegeling van goud en blinkende torens bieden de betovering van een heel bijzonder sprookje.

Aanbeveling:

Voorlezen en samen bekijken.

(4) Titel: O monster, eet me niet op!

Auteur en illustrator: Carl Norac en Carll Cneut
 Uitgever, plaats en jaar van uitgave: De Eenhoorn, Wielsbeke (B) 2006
 (ISBN 9789058383686)

Inhoud:

Alex is een vreetvarken. 'Niet eten als we niet eten!' is het motto van zijn moeder. Maar Alex kan het niet laten. Als hij naar de rivier gaat om een bad te nemen, vindt hij allerlei lekkers zoals glanzende appels en vuurrode frambozen. Hij smult zijn buik rond. Opeens valt er een donkere schaduw over hem heen. Een hongerig monster grijpt hem vast. 'O monster, eet me niet op!' roept Alex. Hij is kleiner dan het monster, maar probeert slimmer te zijn. Hij verzint allerlei verhalen over sappige hapjes en probeert te ontsnappen. Maar het monster houdt hem goed vast en de fantasie van Alex raakt uitgeput. Gelukkig verbiedt de monstermoeder haar zoon om van het varkentje te snoepen. De illustraties sluiten perfect aan op de tekst en voegen toe wat in de tekst onbenoemd blijft. Ze zijn magisch, intrigerend, spannend en mooi van kleur. De manier waarop de figuren getekend zijn, roept vertedering op. De vele grote en kleine details zijn het ontdekken meer dan waard.

Aanbeveling:

Voorlezen en samen bekijken. Het verhaal biedt gesprekstof over groot en klein, sterk en slim en over ouders die uiteindelijk de baas zijn.

(5) Titel: Dertig dagen Laura

Auteur en illustrator: Saskia van der Wiel en Mark Janssen
 Uitgever, plaats en jaar van uitgave: Lannoo, Arnhem 2005
 (ISBN 9789085681915)

Inhoud:

Op indringende wijze wordt de ondergang en opkomst van een vriendschap beschreven. Boris, een nogal bange jongen zet zijn vriendschap met Tom zomaar opzij als hij in de ban raakt van de imponerende en eigenzinnige Laura. Voordat hij Laura kende hield hij zich het liefst met zijn mieren bezig. Laura weet met haar stoere gedrag precies hoe ze haar zin kan krijgen. Boris ontdekt echter dat achter dat stoere gedrag iets anders zit en vraagt zich af wat er achter het geheimzinnige gedoe over haar vader zit. Geleidelijk neemt Boris' vermoeden vaste vormen aan en bereikt een climax op het moment dat Laura haar zin niet krijgt en uit nijd de mieren doodtrapt. De zwartwit illustraties bij ieder hoofdstuk geven de sfeer van het verhaal goed weer.

Aanbeveling:
 Interactief voorlezen.

Niveau: Voorlezen van 7 tot 9 jaar. Zelf lezen vanaf 9 jaar.

Thema 12 - Een beetje bang

(1) Titel: Het verhaal van Slimme Krol

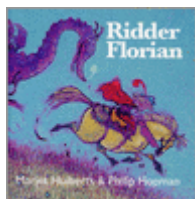

Auteur en illustrator: Gerda Dendooven
 Uitgever, plaats en jaar van uitgave: Querido, Amsterdam 2006
 (ISBN 9789045103006)

Inhoud:

Prentenboek met een goed opgebouwde spanning in een verhaal op rijm, vol tragiek, humor en gevoel. De bijna achtjarige Krol is nergens bang voor en hoopt al jaren een spook te ontmoeten. Als het eindelijk gebeurt, is het veel enger dan hij had verwacht: het is er niet één, maar het zijn er acht! Een rammelend skelet met haar op zijn kont, zes zwarte, geniepig kijkende dwergen en een smerig mannetje dat zich nooit wast. Ze komen zijn kamer binnen en sissen en kwijlen, maar gelukkig ziet hij opeens zijn pasgestorven oma die een simpele oplossing weet. Tekst en beeld vormen één geheel en kunnen niet zonder elkaar. De tekst is tussen of in de grote en kleine afbeeldingen geplaatst en dat geeft het verhaal een extra gelaagdheid. Naast veel zwart zijn er frisse en ook transparante kleuren toegepast.

Aanbeveling:
 Door de knappe spanningsboog en de tekst op rijm, leent dit verhaal zich goed tot voorlezen en het creëren van een bezwerende sfeer.

(2) Titel: Ridder Florian

Auteur en illustrator: Marjet Huiberts en Philip Hopman
 Uitgever, plaats en jaar van uitgave: Gottmer, Haarlem 2006
 (ISBN 9789025740849)

Inhoud:

Op rijm en in een mix van sprookjestaal en hedendaagse uitdrukkingen, is Ridder Florian niet echt een held. Niet zo een die te vuur en te zwaard het onrecht bestrijdt. Hij is voor alles bang, vooral voor draken, heksen, stoere ridders en jonkvrouwen. Hij is ook geen stoere verschijning, eerder een klein lief jongetje. Toch ontkomt hij niet aan de verplichtingen van een echte ridder en komt voor de hete vuren van de klassieke thema's uit riddersverhalen te staan. Steeds blijkt, in een verrassende wending, dat niets zo eng is als het lijkt. Neem de draak: Florian treft geen vuurspuwend monster aan, maar een hoopje snikkende ellende omdat niemand met hem wil spelen of zijn schubben strelen. Florian neemt de draak als huisdier die het vuur in de open haard aanblaast. De illustraties nemen anderhalve pagina in beslag. Het uitbundige kleurgebruik, een scala aan gezichtsuitdrukkingen en emoties spreken boekdelen en laten naast de lichte ironie uit het verhaal een kleine, ernstige, kwetsbare ridder zien die dapper tegen zijn angsten ingaat. De situaties zijn vanuit een wisselend perspectief getekend waardoor gebeurtenissen extra imposant worden.

Aanbeveling: Interactief voorlezen.

(3) Titel: Maandag heeft vleugels

Auteur en illustrator: Martha Heesen en Kees de Boer
 Uitgever, plaats en jaar van uitgave: Querido, Amsterdam 2005
 (ISBN 9789045102054)

Inhoud:

In zorgvuldig gekozen woorden is het verhaal over Klaar en Maandag sfeervol uitgewerkt. De subtiele dialogen spreken zeer tot de verbeelding. Nadat de moedergans bijna alle eieren in haar nest kapot heeft getrapt, gaat ze er vandoor. Er is echter één ei heel gebleven en dat wordt door de vader van Klaar in de broedmachine gelegd. De zorg voor het ei en later het kuiken, dat ze Maandag noemt, helpt Klaar over veel van haar angsten heen. Ze is bang in het donker, voor monsters onder haar bed, ze heeft watervrees en durft niet langs een grote hond. In haar moederrol zet zij zich over deze angsten heen zodat ze het kuiken ganzengedrag kan leren. Ze leert hem o.a. zwemmen en het erf bewaken. Er ontstaat een bijzondere en geloofwaardige vriendschap tussen Maandag en Klaar. Klaar beseft door deze zorg nog meer dat ze zelf een moeder mist, maar is bang als haar juf iets met haar vader lijkt te krijgen. De illustraties in grijstinten passen bijzonder goed bij de sfeer van het verhaal.

Aanbeveling: Voorlezen vanaf 7 jaar.

(4) Titel: Midden in de nacht

Auteur en illustrator: Toon Tellegen en Mance Post
Uitgever, plaats en jaar van uitgave: Querido, Amsterdam 2005
(ISBN 9789045101439)

Inhoud:

Alle 32 verhalen beginnen met de zin: 'Midden in de nacht... ' en dan volgen, in de geheel eigen stijl van Tellegen, dierenverhalen die zich kenmerken door filosofie en eigenzinnigheid. In het donkere dierenbos is het nooit echt stil. Er zijn vreemde geluiden. Geluiden die angst oproepen omdat midden in de nacht alles altijd anders is. Daardoor beleven de dieren niet alleen spannende avonturen, het zet ze ook aan het denken. Bijvoorbeeld over hoe je de route naar het begin van de nacht kunt vinden. De prachtige, op blauw-zwart papier in witte inkt uitgevoerde, papiercollages met tekeningen versterken het in de tekst opgeroepen gevoel.

Aanbeveling:

Voorlezen en er samen over filosoferen.

Niveau:

Voorlezen vanaf 7 jaar. Zelf lezen vanaf 9 jaar.

(5) Titel: Achter het donker

Auteur en illustrator: Stefan Boonen en Katrien Claes
Uitgever, plaats en jaar van uitgave: Clavis, Drunen 2002
(ISBN 9789068229837)

Inhoud:

In eenvoudige woorden wordt het verhaal van een spannende, donkere nacht op realistische wijze verteld.

Twee vrienden, Bram en Tibo, mogen in de buurt van hun vakantiehuis in een tent slapen. Ze zetten de tent op aan de rand van het bos waar ze een vreemde vrouw ontmoeten. Daarmee begint een donkere nacht vol spanning en geheimzinnigheid. Bram en Tibo kunnen niet goed slapen. Ze willen een grap uithalen met hun ouders en zussen omdat die hen gepest hebben, maar zijn daar eigenlijk te bang voor. Tot overmaat van schrik ligt er ook nog een vrouw in hun tent. Dat is echter één van de moeders. De tekst staat in de paginagrote illustraties. Deze bestaan uit kleurige krijttekening en knip- en plakwerk en spreken niet echt tot de verbeelding.

Aanbeveling: Lekker laten lezen.

Niveau: Vanaf ca. 7,5 jaar AVI 7